

JAARGANG 83 | NR. 5 | MEI-JUNI 2023

# MANkracht

BIJBELSTUDIE VOOR VERENIGING EN KRING

BIJBELSTUDIES OVER  
HET LEVEN VAN ABRAHAM (2)

Duivelse aanval  
en goddelijke  
trouw

EN NU DE PRAKTIJK...

Ruben Grandia  
trad toe tot de  
christelijke kerk

THEMABIJBELSTUDIES UIT  
DE BRIEF AAN EFEZE (2)

Schatrijk  
wandelen

UITGAVE VAN DE HERVORMDE MANNENBOND OP G.G.



issn 0167 - 3564  
MANkracht  
(zoals verwoord in  
Jesaja 40: 30-31)  
verschijnt  
10x per jaar



#### HOOFDBESTUUR

##### 1e voorzitter

ds. J.H. Lammers  
T: 033-2000592  
E: j.h.lammers1@gmail.com

##### 2e voorzitter

ds. J.M. Molenaar  
T: 079-3168995  
E: ds.jmmolenaar@gmail.com

##### 1e secretaris

ds. J. van Dijk (postadres)  
Dondersstraat 6, 2984 GR Ridderkerk  
T: 0180-398670  
E: ds.j.vandijk@hetnet.nl

##### 2e secretaris

vacant

##### 1e penningmeester

dhr. A. Kreijkes  
T: 0548-789801  
E: tonny@qualityfinance.nl

##### 2e penningmeester

dhr. J. van Capelleveen  
T: 0318-516930  
E: jvancapelleveen@solcon.nl

##### Lid

ds. E. de Mots  
T: 0180-424636  
E: predikant@rondzes.nl

##### Lid

ds. A. Snoek  
T: 0488-723120  
E: asnoekvdm@solcon.nl

##### Lid

ds H.J.T. Lubbers *(themadagen)*  
T: 033-2861207  
E: h.j.t.lubbers@hervormdwoudenberg.nl

#### REACTIE MANKRACHT

ds. J.M. Molenaar  
ds. E. de Mots  
Contactpersoon advertenties en opmaak:  
dhr. L.H. de Kluijver  
E: l.h.dekluijver@hetnet.nl

#### BESTUURSWIJZIGINGEN

Doorgeven aan de 1e secretaris.  
Maandag 9.00-12.00 uur

#### MUTATIES

E: info.mannenbond@solcon.nl

#### OVERLIJDENSBERICHTEN

E: predikant@rondzes.nl *(o.v.v. MANkracht)*

#### ABONNEMENT OP MANKRACHT?

Leden krijgen het blad gratis. Ben je geen lid maar wil je MANkracht ook ontvangen?

E: [info.mannenbond@solcon.nl](mailto:info.mannenbond@solcon.nl)

T: 0180-398670

Het lidmaatschap van de Hervormde Mannenbond kost € 18,- per jaar.  
IBAN: NL08RABO0377871559  
t.n.v. Herv.Mannenbond op G.G.  
Abonnementen lopen per kalenderjaar.  
Opzeggen moet vóór 1 december via  
E: [info.mannenbond@solcon.nl](mailto:info.mannenbond@solcon.nl)



## Ervaar jij iets?

**'Gooi er een stuk ervaring in.' Het kan zomaar door een gemeentelid aan een dominee gevraagd worden die zijn preek voorbereidt. Ervaring is in. Ik ervaar, dus ik ben.**

Door: ds. J.H. Lammers

Is er een tijd geweest dat er nadruk werd gelegd op het verstand, in onze postmoderne tijd is dat het gevoel. Ervaringsverhalen op radio, televisie en in tijdschriften doen het beter dan een betoog over een onderwerp.

Moeten we hier als Mannenbond aan meedoen? Het gaat toch om de Bijbel en de uitleg ervan? Het is waar dat we met ons gevoel figuurlijk in een moeras terecht kunnen komen. Toch heeft de gereformeerde beweging altijd nadruk op ervaring of ook wel bevinding. Dat is echter de ervaring waarin ontdekt wordt dat het Woord van God waar is. Daarom wordt er gesproken over Schriftuurlijk-bevindelijke prediking.

We willen de nadruk leggen op het onderzoeken van het Woord van God. Dat Woord werkt iets uit in ons leven, in ons gevoel en ook in ons gedrag. Daarom treffen we naast de Bijbelstudies een interview aan van Jan van Reenen uit Veenendaal met een jonge broeder. We zijn dankbaar voor zijn inzet. Schriftuurlijke bevinding in de praktijk! ■

# Wandelen in het licht

**Mijn hart zegt tegen U wat U Zelf zegt: Zoek Mijn aangezicht.  
Psalm 27: 8a**

Thomas a Kempis (ca. 1380-1471)

Graag wil ik U op aarde, beminnelijke Jezus, maar nog veel liever zou ik U naar de hemel willen volgen. Waar mijn schat is, daar zal ook mijn hart zijn. Mijn schat bent U en U bent mij veel dierbaarder dan elk schepsel, want U zit aan de rechterhand van Uw Vader. Voor mij bent U vlees geworden, voor mij verheven. U hebt Uzelf als voorbeeld gegeven op aarde en U bewaart Uzelf als loon in de hemel. Mijn ogen zullen zich dus op U richten, mijn voetstappen zullen U volgen.

Mijn hart zegt U na: 'Zoek mijn nabijheid!' Uw nabijheid, Heere, wil ik voortdurend zoeken. Wanneer, Heere, zal de aanblik van Uw glorie voor mij weggelegd zijn? Waarom verbergt U Uw gezicht en behandelt U mij als vijand? U weet toch dat mijn geest zo lang heen en weer geslingerd wordt en mijn liefde zo lang alle kanten op en neergetrokken wordt totdat hij met U, die zo dierbaar is, verbonden wordt? ■



**Thomas a Kempis,  
bekend van het boek  
'De navolging van Christus'**



BIJBELSTUDIES OVER HET LEVEN VAN ABRAHAM (2)

# Duivelse aanval en goddelijke trouw

Genesis 12: 9 - 20 (vgl. Genesis 20)

Door: dr. J. Hoek, Veenendaal

**Waar God werkt, zit de duivel niet stil. De tweede helft van Genesis 12 laat zien dat er altijd weer een hevige strijd is tussen geloof en ongeloof, met als achtergrond het front tussen Gods rijk en de macht van de duisternis. Als het van de gelovigen afhangt, zou dit een verloren strijd zijn. Maar de HEERE overwint!**

## **HONGERSNOOD IN HET BELOOFDE LAND**

Het is mooi in Genesis 12 te lezen over het herhaaldelijk aanroepen van de Naam des HEEREN in het heidense Kanaän. Voor Abram zijn dat momenten van rust en vrede, van even thuis komen in het

beloofde land. Maar al gauw moet hij toch weer verder trekken. De Kanaänieten zullen hem weinig ruimte gegund hebben. Hij is een echte Hebreëer, dat wil zeggen een voortrekker, een passant, een mens die in een levenslange overgangsfase verkeert.

Op zijn reizen komt Abram terecht in het 'Zuiderland', de woestijn Negev. Dat is nu niet bepaald een land dat overvloedt van melk en honing. Wanneer regen en dauw langere tijd uitblijven, komt er extreme droogte en dus hongersnood voor mens en dier. Dit moet

een zware beproeving voor Abram zijn geweest: geïsoleerd levend tussen de heidenen en zonder voorraadschuren en waterreserves ziet hij de dood in de ogen. De herders beginnen te morren, neef Lot wellicht ook, het vee blaakt en jankt klagelijk. Drukt God hem hier eigenhandig uit Kanaän weg? Wat komt er nu van Gods belofte terecht?

### EEN SCHEVE SCHAATS

Abram moet wel maatregelen nemen, want zo kan het niet langer. Hij besluit om naar Egypte te gaan. Daar, in het cultuurland van de Nijldelta, is altijd wel koren te vinden en water. Egypte is de graanschuur van het oude oosten en door de eeuwen heen toevluchtsoord voor nomaden in hun noden. Tegelijkertijd heeft 'Egypte' in de Schrift een onheilspellende klank, het is het Angstland, het diensthuis, belichaming van de vijandschap tegen Gods verbondsvolk, en tot in het boek Openbaring toe symbool van het geweld van de satan, Gods verbitterde tegenstander (Openbaring 11:8). Egypte is

in de Bijbel een land om te schuilen én een land om te huilen.

Neemt Abram hier een verkeerde afslag en rijdt hij bij zijn verstand te rade, in plaats van onvoorwaardelijk te blijven vertrouwen op Gods belofte? Het staat er niet met zoveel woorden (vgl. Ruth 1:1) en daarom moeten we met ons oordeel voorzichtig zijn.

## » Egypte is in de Bijbel een land om te schuilen én een land om te huilen «

Abram ging in elk geval niet terug naar Haran waar hij vandaan gekomen was. Die brug was achter hem opgehaald. En het was ook niet zijn bedoeling om zich blijvend in Egypte te vestigen. Zijn uitwijken naar dat land was een tijdelijke noodmaatregel: 'Daarom trok Abram naar Egypte om daar

als vreemdeling te verblijven.' (vers 10)

Toch zien we het al gauw helemaal fout gaan. Abram voorziet moeilijkheden rond zijn echtgenote Saraï die op haar gevorderde leeftijd nog altijd een schoonheid is. Als nomade is hij in een land als Egypte vogelvrij. Wanneer de farao de mooie Saraï zou willen toevoegen aan zijn harem, zal hij als echtgenoot

zonder vorm van proces uit de weg worden geruimd. De angst slaat hem om het hart. Deze angst is een slechte raadgeefster. Abram verzint een leugen om zichzelf veilig te stellen tegen mogelijk gevaar. Wie niet sterk is, moet slim zijn, nietwaar? Saraï

is in werkelijkheid behalve zijn vrouw ook zijn halfzuster (zie 20:12; zo'n huwelijk werd in die tijd niet als incest beschouwd, wat wel het geval zou zijn wanneer ze dezelfde moeder hadden gehad). Nu, ze moet dan maar zeggen dat ze zijn zuster is. Dan kan Abram tenminste de dans ontspringen! Maar deze halve waarheid is



een hele leugen (en dat geldt des te meer omdat deze afspraak tussen Abram en Saraï al indertijd in Ur gemaakt is, zie 20: 13).

### ACUUT GEVAAR

Het gaat precies zoals Abram had gedacht. Wanneer de farao hoort over de schoonheid van Saraï laat hij haar bij zich komen. Abram wordt als zogenaamde broer rijkelijk beloond. Hij incasseert de bruidsprijs om zo te zeggen. Materieel gaat het hem bijzonder voor de wind, maar tegen welke kosten? Overladen met geschenken staat hij bij de puinhopen van zijn geloof en hoop. En wat doet dit met de verhouding tot zijn echtgenote? Hij heeft haar

toch maar opgeofferd voor zijn eigen hachje en zelfs gewin (vers 13). Saraï heeft zich tegen de gang van zaken niet verzet, maar het zal in haar hart wel gestormd hebben!

Bovendien, hoe is het in de omgang met de HEERE? Abram is de vervulling van de belofte van God in de weg gaan staan. Nota bene de vader van de gelovigen begint zélf dingen te bedenken, strategieën, leugens en plannen waarin de HEERE niet gekend wordt. Zo komt hij van de ene ellende in de andere terecht. Hier valt Abram van de steile geloofsweg af in het diepe dal van de berekening.

Wat is de Bijbel toch een volstrekt eerlijk boek dat

beslist niet aan heldenverering doet. De schaduwkanten uit het leven van Gods kinderen worden niet verdonkeremaand, ook niet wanneer het gaat over de aartsvaders en dus over de oorsprongsgeschiedenis van het volk Israël. In zichzelf blijft Abram een onvolmaakt, zondig mensenkind. Hij is na ontvangen genade toch nog tot hinken en zinken elk ogenblik gereed. Jaren later valt hij zelfs nog eens in dezelfde fout bij Abimelech, de koning van Gerar (en ook Izaäk maakt volgens Genesis 26 deze misslag). Laten we de bijbelheiligen niet op een voetstuk zetten. Alleen Abrahams grote Zoon, de Heere Jezus Christus is ons volmaakte Voorbeeld en veel

meer nog dat. Hij is de Voorloper. Hij heeft voor ons de weg gebaad. Hij heeft volkomen aan Gods roepstem gehoorzaamd en tot in de diepte van de hel op Zijn Vader vertrouwd. Alleen dankzij Zijn geloof kom ik als pelgrim eeuwig thuis (zie Hebreëën 12:2).

### HET VERBORGEN FRONT

In Genesis 13 zien we iets van de grote strijd die achter de schermen wordt gevoerd tussen God en Zijn duistere tegenstander, satan. Als de HEERE in Genesis 12 een belangrijke zet heeft gedaan op het schaakbord van de geschiedenis door Abram te roepen uit Ur, komt de duivel met een tegenzet. Saraï, beoogd moeder van de komende Verlosser, komt in de harem van een heidense

vorst terecht. Hier probeert de duivel met behulp van Egypte Gods belofte krachteloos te maken en de weg naar de toekomst van de Messias af te snijden. Dat zal hij in de geschiedenis vaker pogen te doen. Van Gods kerk, vertegenwoordigd door Abram, ondervindt hij geen tegenstand. Integendeel, Abram geeft juist aan de duivel een opening om zijn plan uit te voeren. Maar de levende God waakt. Hij houdt soeverein de weg open naar de komst van Zijn Zoon in de wereld. Uit pure ontferming redt God Zijn Kerk uit de nood vanwege het beloofde vrouwenzaad (Gen. 3:15).

### GODS GENADIGE TROUW

Zodra Saraï in de harem van de farao is opgenomen, treft de

HEERE zijnhuis met zware slagen. De vorst krijgt door wat er aan de hand is: de plagen zijn begonnen toen die nieuwe vrouw haar intrede had gedaan. Hij zal Saraï ongetwijfeld een verhoor hebben afgenomen en geeft dan in aller ijl Abram zijn vrouw terug. De farao laat hem met al zijn gevolg als ongewenste vreemdeling het land uitzetten. Het is een beschamende aftocht voor Abram.

In scherp contrast tegenover Abrams ontrouw staat de genadige trouw van de HEERE. Het is veelzeggend dat de heilige Naam in vers 17 genoemd wordt. De God van het verbond neemt het op voor Zijn volk dat dit allerminst verdient. ■

### GESPREKSVRAGEN

1. Abra(ha)m verkeerde in een levenslange overgangsfase. In welke zin geldt dit voor iedere gelovige? Hoe wordt dit merkbaar in ons leven?
2. 'Wanneer God met iemand naar de Zuidpool wil, gaat Hij meestal eerst met hem over de Noordpool.'(ds. G. Boer) We komen dan met Gods beloften in stikdonkere nacht terecht. Waar herken je dat in de Bijbel? En in je eigen leven?
3. Abram week af naar Egypte, maar hij keerde niet terug naar Haran. De brug was achter hem opgehaald. Hoe ligt dit in het geestelijk leven?
4. Waardoor liep Abram in Egypte volledig vast? Waar begon het fout te gaan?
5. De duivel wordt in Genesis 13 niet genoemd. Is het terecht om hem hier toch aan het werk te zien? Is er inderdaad een verborgen front en waar zien we dit in onze tijd?

EN NU DE PRAKTIJK...

# Ruben Grandia trad toe tot de christelijke kerk

Door: Jan van Reenen



**Het leven van Ruben Grandia uit Tuil veranderde drie jaar geleden compleet. Eerst de ontmoeting met Doriënke en later die met God zijn hem tot zegen geworden. “Ik ben niet meer bang voor de toekomst.”**

Ruben (1994) groeide op in Meteren in de Betuwe. Hij kreeg naar eigen zeggen een “warme opvoeding”. Die was niet christelijk, maar hij kwam wel in de aanraking met het christelijk geloof. Thuis lag ergens een kinderbijbel, op de openbare school werd godsdienstles gegeven en sommige vriendjes uit zijn straat waren christelijk.

Toen Ruben op zijn twintigste op zichzelf ging wonen in Tuil had hij niets met het christelijk geloof. Dat veranderde toen hij in contact kwam met Doriënke Wiggelinkhuijsen, nu zijn vrouw. “Doriënke merkte dat ik niet

goed in mijn vel zat. Ze vertelde mij over haar invulling van de zondag en zei dat ik de kerkdienst van de Hervormde Gemeente van Haaften, waar ze kerkte, ook kon streamen. Ik deed het en werd uit het niets gegrepen door de dienst.”

Doriënke adviseerde hem een Kinderbijbel te kopen. “Ik ben erin gaan lezen en kon er niet genoeg van krijgen. Ik kreeg er zelfs kippenvel van. Dat is heel wonderlijk, want ik was helemaal geen lezer. Bijzonder vond ik bijvoorbeeld de verlossing van het volk Israël uit Egypte. Maar de betekenis



**Ruben Grandia**



van de Heere Jezus wist ik toen nog niet.”

Een preek in december 2020 over Johannes de Doper kwam binnen. “Het ging over: “Hij moet meer worden en ik minder”. Ik begreep toen dat het niet alleen om mij ging in het christelijk geloof.”

Ruben ging naar belijdeniscatechisatie.

De groep deed belijdenis in het voorjaar van 2021, maar Ruben was nog niet zover. Hij kreeg persoonlijk les van ds. A. Langeweg van de

Hervormde Gemeente Haafden. “Het waren fijne avonden. Alle missende puzzelstukjes vielen op hun plek. Ik heb donkere perioden in mijn leven gekend en zie nu dat de Heere er toen al was. Toen heeft Hij mij gedragen, al wist ik het niet. In die tijd heb ik Jezus leren kennen als mijn Verlosser.”

Op 10 oktober 2021 werd Ruben gedoopt en deed hij belijdenis. Hij noemt het een van de mooiste dagen van zijn leven. “Ik mocht mijn zondige leven achter mij laten, al wil dat niet zeggen dat ik nu zonder zonde ben.”

In november 2022 is het paar getrouwd. Het leven van Ruben is nu vol hoop. “Ik heb geleerd dat het leven mooi is en ik ben niet meer bang voor de toekomst, zoals ik vroeger wel was. In plaats van drukte in mijn hoofd is er rust gekomen. Wat ik gevonden heb, probeer ik nu aan anderen mee te geven.”

Ruben gaat nu elke zondag twee keer naar de kerk en zit op de

mannenvereniging van zijn gemeente. Elke dag leest hij ’s morgens uit een dagboek en uit de Bijbel. Na de maaltijd leest het stel samen uit de Bijbel en ’s avonds lezen ze samen uit een dagboek en uit de Bijbel.

» Ik zie nu dat de Heere er al was in donkere perioden van mijn leven «

Centraal in de woonkamer staat een tekst

uit Jeremia 29:11:

“Ik immers, Ik ken de gedachten die Ik over u koester, spreekt de HEERE. Het zijn gedachten van vrede en niet van kwaad,

namelijk om u toekomst en hoop te geven.”

Ruben Grandia: “Ik hoop dat deze tekst mijn hele leven met ons meegaat.” ■



Foto's: Meta van Bergeijk-van Kuitenburg



BIJBELSTUDIES OVER DE BRIEF AAN DE GEMEENTE VAN EEEZE (2)

# Schatrijk wandelen

Efeze 1:3-23

Door: ds. H.J.T. Lubbers, Woudenberg

**Tijdens een grote economische crisis begin 20e eeuw bezit mr. Yates een stuk land in het westen van Texas. Hij fokt schapen en leeft met zijn gezin in extreme armoede. Een oliemaatschappij vraagt toestemming om op zijn land olieboringen te mogen verrichten. Ze ontdekken gigantische voorraden olie.**

Onwetend schatrijk. Is dat het beeld van jouw leven als christen? Je leidt een geestelijk armoedig bestaan. Lauw. Zonder je te beseffen, hoe rijk je in Christus bent. Paulus buigt zijn knieën op de harde

vloer van zijn gevangenis. Hij bidt voor de lezers van zijn brief om verdieping in geloof, hoop en liefde. Op het eerste gezicht is Efeze 1 een ingewikkeld hoofdstuk. Maar wie geduldig schat graaft,

boort hier immense rijkdom aan. Laten we dan met Paulus mee bidden, dat God ons 'verlichte ogen van ons verstand' geeft (vers 18). Om (opnieuw) te ontdekken wat het inhoudt om het

eigendom van Jezus Christus te zijn. Om in en vanuit dát besef te ‘wandelen met God’ (Efeze 4:1).

### UITVERKOREN

In de Griekse grondtaal is vers 3-14 één lange zin. Een loflied. De geestelijke bankrekening van een christen, maar dan op muziek gezet. Paulus bezingt het werk van de drie-enige God: De Vader verkiest (vers 4-6), de Zoon verlost (vers 7-12), de Heilige Geest verzegelt (vers 13-14).

De rivier van de hemelse zegeningen heeft Gods verkiezende liefde als bron (vers 4). Velen verslikken zich in ‘de uitverkiezing’. Tot je ontdekt: Ik zou uit mijzelf nooit naar God hebben gevraagd. Dan wordt de verkiezing ‘altaar der aanbidding bij God’ (Calvijn): ‘Hoe is het mogelijk?! God zag naar mij om! Terwijl Hij wist, hoe groot zondaar ik zou zijn.’ Dat kan alleen, omdat God mij aanziet ‘in Hem’: Let er op, hoe vaak Christus in dit loflied wordt genoemd. Alle zegeningen die God geeft, houden verband met Christus. Hij werd arm terwijl Hij rijk was, opdat wij door Zijn armoede schatrijk zouden worden (2 Kor. 8:9).

De verkiezing komt tot voltooiing, wanneer wij voor Gods troon de volmaaktheid ontvangen. Het doel van de verkiezing is namelijk dat wij in de liefde ‘heilig en smetteloos’ zijn; de eisen waaraan de Oudtestamentische offers moesten voldoen. Puntgaaf voor God. Het gaat tenslotte om de eer van Zijn Naam!

### AANGENOMEN

Als tweede geestelijke zegening zingt Paulus over de aanneming tot kinderen (vers 5). Christus is de eeuwige, natuurlijke Zoon van God. Als gelovige ben je

» Ik zou  
uit mijzelf  
nooit naar  
God hebben  
gevraagd «

geadopteerd (zie ook HC 13, vraag 33). Opnieuw: ‘Door Jezus Christus!’ Wonderlijk geheim: Ik ben niet alleen voorbestemd om redding te vinden, maar óók om Gods kind te zijn! Zonen en dochters uit Israël en de volkerenwereld, aan wie God

Zijn Vaderlijke liefde kwijt wil. ‘Naar het welbehagen van Zijn wil’, zegt Paulus erbij. God is niets aan mij verplicht. Het is enkel en alleen omdat God daar vreugde in heeft. Van nature ben ik kind van de toorn, maar ‘begenadigd in de Geliefde’. ‘Deze is Mijn geliefde Zoon’... dat zegt God om Jezus’ wil ook van mij! Amazing grace! Opnieuw blijkt: Het uiteindelijke doel is de glorie van Zijn heerlijke Naam (vers 6).

### VERLOSSING EN VERGEVING

‘Verlossing’ (vers 7 – de derde zegening) duidt op het betalen van losgeld voor een slaaf. Paulus verbindt hieraan de ‘vergeving’. Daarmee wijst hij op de aard van de verlossing: Christenen zijn verlost van de slavernij van zonde en schuld, omdat Christus Zijn bloed als losprijs heeft gegeven. Al struikel ik nog steeds, de zonde is niet meer de baas in mijn leven. Gezegende mensen zijn het, aan wie God Zijn heilsplan bekend maakt (vers 9) en doet vatten (vers 8).

### BIJEN VERGADERD

Dat plan omvat veel meer dan alleen de verlossing van mensen. Het werk van Christus

heeft namelijk betekenis voor heel het scheppingswerk van God. Hij brengt alle dingen weer terecht (vers 10). Zoals bij dat jongetje op het schoolplein. Zijn knikkerzak valt op de grond en zijn knikkers stuiten alle kanten uit: De straat op, onder de heg, in de put. Nu rust dat jochie niet, tot hij alle knikkers weer terug heeft in de knikkerzak. Dat kost de grootste moeite. Hij haalt zijn hand open aan de doornheg. Zijn mouw wordt nat en vuil door de drab in de put. Zo is God in Christus Die lijdt en sterft, bezig om alles weer terecht te brengen, 'zowel wat in de hemel als wat op de aarde is'. Hij voegt de volken samen tot één kudde onder één Herder. Hij herstelt verziekte en corrupte politieke en maatschappelijke verhoudingen. Hij geneest de gevallen en gebroken schepping, die bloedt uit duizend wonden door rampen en crises. Zelfs in de hemelse gewesten (waar de geestelijke boosheden in de lucht de chaos op aarde stimuleren) wordt grote schoonmaak gehouden. Kortom: Eens buigt zich ook alles voor Jezus in 't stof!

#### ERFGENAMEN

In vers 11 bezingt Paulus de vijfde hemelse zegening: Wij zijn door de geloofsverbondenheid met Christus erfgenamen geworden. De Israëlieten hadden het land Kanaän tot erfelijk bezit. Wanneer Christus in heerlijkheid verschijnt, zullen de gelovigen de erfenis

» Wie in de Zoon geloofd is schatrijk «

in ontvangst nemen: Het eeuwige leven in al zijn rijkdom en volheid. Wie zou daar niet naar smachten?

#### VERZEGELD

De zesde geestelijke zegening is 'de verzegeling met de Heilige Geest' (vers 13). Daarmee is niet zoiets bedoeld als een 'second blessing', een hoger stadium van christen-zijn. Want (ook) uit Efeze 4:30 blijkt dat iedere christen met de Heilige Geest verzegeld is. Niet slechts enkelen. Wat is het dan wel? Wellicht heeft Paulus bij het woord zegel vooral gedacht aan de

besnijdenis, net als in Romeinen 4:11. Dat is het uitwendig teken dat iemand behoort tot het verbondsvolk van God, Israël. Hier gaat het echter niet om een uiterlijk teken. De Heilige Geest Zélf wordt het zegel genoemd. Zoals slaven werden getatoeëerd met de initialen van hun eigenaar, zo is de Heilige Geest het waarmerk dat je een kind van God bent. Zie ook Romeinen 8:14. De verzegeling betekent daarnaast ook dat de Heilige Geest christenen beschermt tot zij de volle erfenis ontvangen.

Lees en leef trouwens niet heen over de cruciale dingen die Paulus in de eerste helft van vers 13 zegt. Hoe deel je in de geestelijke zegeningen van dit hoofdstuk? Door het geloof in het verkondigde Woord. Het geloof is de band die je verbindt aan Christus. 'Geloven is alles loslaten en Christus overhouden.' Wie in de Zoon geloofd is schatrijk. Wie niet geloofd is straatarm.

#### DE GEEST ALS ONDERPAND

De Heilige Geest is ook 'onderpand' (arraboon) van de erfenis. In modern Grieks betekent arrabona 'verlovings-

ring'. Verhelderend beeld: De Heilige Geest is de verlovingsring die onze Bruidegom Jezus ons geeft. Deze ring is de garantie van de komende bruiloft. Al zuchten de gelovigen nog, samen met heel de schepping – in en door de Geest ontvangen ze nu al een voorproefje van de volle verlossing straks. Blij vooruitzicht dat mij streelt! Nu met Hem lijden, om straks met Hem verheerlijkt te worden (Rom. 8:17).

#### DANKEN EN BIDDEN

Na zijn loflied vertelt Paulus dat hij dankt en bidt voor de lezers van zijn brief (vers 15-23). Hij dankt voor het geloof en de onderlinge liefde van de gemeente (vers 15). Tegelijk bidt hij om

verdieping in het kennen van God en Zijn genade (vers 17-18). Stilstand is immers achteruitgang. Daarbij wijst hij op Christus, Die als het Hoofd van Zijn gemeente boven alle tronen en demonen zetelt. Bemoedigend! Het oude Efeze stond immers bol van occultisme en magie (Hand. 19:19) en Diana werd vereerd als 'de godin die de stad bestuurt'. Het geloof zegt echter: Jezus Kurios!

Is dat ook niet voor óns het enig houvast, in een samenleving waar antigoddelijke machten zich breed maken? Er waait een liberaal-progressieve wind door de samenleving, die weinig opheeft met christelijke normen en waarden. Fundamentele vrijheden, zoals vrijheid van godsdienst en

onderwijs, staan op de helling. Een agressieve LHBTI-lobby beïnvloedt het denken van miljoenen over huwelijk, relaties en seksualiteit. Intussen gaat de secularisatie onverminderd voort.

Maar in Gods kracht kunnen wij staande blijven in het geloof. Hij heeft 'de allesovertreffende grootheid van Zijn kracht' volgens vers 20-23 op vier manieren laten zien. Hij heeft: Christus uit de dood opgewekt (vers 20); Christus in de hemel opgenomen (vers 20); Christus tot Heerser over alles aangesteld (vers 21-22) en Christus Hoofd gemaakt van de kerk (vers 22-23). Daarom is het refrein van het geloof: 'Moede kom ik, arm en naakt, tot de God Die zalig maakt'. ■

#### GESPREKSVRAGEN

1. Hoe vaak verwijst Paulus' loflied (vers 3-14) naar Christus? Spreek jij veel over Christus? Wat vind je van de uitspraak: 'Een christen moet niet zozeer klagen over zijn armoede en lauwheid, maar veeleer zingen van Gods rijkdom en heerlijkheid'?
2. Welk doel heeft de uitverkiezing (vers 4-6)? Lees ook DL I, 14. Hoe kun je persoonlijk weten of je uitverkoren bent? Zie ook DL I, 12.
3. Je kunt de Heilige Geest (door wie je verzegeld bent) bedroeven (Efeze 4:30). Hoe? Welke gevolgen heeft het als de Geest bedroefd is? Wat staat ons dan te doen?
4. Wat zou jij willen danken en bidden voor je eigen gemeente? Hetzelfde als Paulus in vers 15-23, of andere dingen?
5. Welke troost krijg je door de regering van het Hoofd, Christus? Zie ook HC 19, vraag 50 en 51.

# Bestuurswijzigingen



- MV 'Schrift en Belijdenis' te Bergambacht heeft een nieuwe penningmeester:  
**dhr. J. Benjamins, Schoolstraat 55, 2861 XB Bergambacht.**
- MV 'Onderzoekt de Schriften' te Dirksland heeft een nieuwe voorzitter:  
**dhr. C. van Helden, Stationsweg 4, 3247 BW Dirksland.**

Zijn er bij u ook bestuursveranderingen geweest? Geef deze via de mail door aan de eerste secretaris, ds. J. van Dijk:

T 0180-398670

E ds.j.vandijk@hetnet.nl

*“Welgelukzalig zijn zij  
die Zijn getuigenissen onderhouden,  
die Hem van ganser harte zoeken.”*

Psalm 119: 2 (onber).

Met droefheid geven wij u kennis  
dat na een ernstige ziekte,  
de Heere tot Zich heeft genomen  
onze gewaardeerde broeder

**Wessel Koster**

in de leeftijd van 82 jaar.

Sinds 2019 was hij lid van onze  
mannenvereniging. In die jaren mocht hij  
samen met ons de Schriften onderzoeken  
die van Christus getuigen.  
De Heere schenke troost en nabijheid aan  
zijn vrouw, kinderen en verdere familie.

Bestuur en leden van  
de mannenvereniging 'Calvijn' te Zwolle.

Zwolle, april 2023.

*“Want ik weet: mijn verlosser leeft!”*

Bedroefd maar dankbaar voor alles  
wat hij voor ons betekend heeft  
geven wij u kennis dat is overleden  
ons lid

**Lubbert van den Berg**

\* 18 november 1947      † 16 april 2023

Wij zullen ons broeder van den Berg  
herinneren als een trouw lid  
met heel veel kennis  
en ook een heel fijn mens.

Mannenvereniging  
'Onderzoekt de Schriften'  
Hierden

april 2023

# Neem en lees...



**VERGEVING, JOHN OWEN EN ZIJN UITLEG OVER PSALM 130, DOOR JEROEN KRIEKAARD; UITG. DE BANIER, APeldoORN, 2023; ISBN 978 90 871 89303; 120 BLZ; € 10,95 (E-BOOK: ISBN 9789087189891; € 7,99)**

John Owen schreef het boek Bij U is vergeving. Hierin legt hij Psalm 130 uit. In het boekje van Jeroen Kriekaard is het boek van Owen hertaald, vereenvoudigd en ingekort. Elk hoofdstuk wordt afgesloten met gesprekvragen. Een boekje dat geschikt is voor persoonlijk gebruik, maar ook als leidraad kan dienen voor bespreking in kringen en groepen. Het boekje moedigt aan om het eigenlijke werk van John Owen te gaan lezen. Een puriteinse uitleg van de Schrift gericht op vragen van het hart.

**JONATHAN EDWARDS OVER HET CHRISTELIJKE LEVEN, GEDREVEN DOOR DE SCHOONHEID VAN GOD, DOOR DANE ORTLUND; UITG. DE BANIER, APeldoORN, 2023; ISBN 978 90 871 89303; 256 BLZ; € 21,95 (E-BOOK: ISBN 9789087189877; € 16,49)**

Wat betekent het om christen te zijn? Wie een antwoord wil op deze vraag moet dit boek lezen. Voor Edwards bestaat het christenleven uit genieten en reflecteren op de schoonheid van God in alle dingen. Allerlei aspecten van het christenleven worden belicht. Dit boek wil het verlangen opwekken om bij een open Bijbel te komen tot dit genieten van God. Zoals in dit boek te lezen is: 'Toon mij de staat van je Bijbel, en ik zal nauwkeurig de staat van je ziel voorspellen.'



**LEVENSWIJS, DIEPE LESSEN UIT HET BIJBELBOEK PREDIKER, DOOR DS. A.T. VERGUNST, UITG. DE BANIER, APeldoORN, 2023; ISBN 9789087189488; 200 BLZ; € 14,95 (E-BOOK: ISBN 9789087189853; € 10,99)**

Op de achterflap noemt de schrijver Prediker geen eenvoudig boek. Toch weet hij in 18 hoofdstukken (overigens zonder hoofdstukindeling) op indringende wijze de betekenis van dit Bijbelboek aan het hart te leggen. Hij doet dit grotendeels via een vers voor vers uitleg; soms meerdere verzen tegelijk. Elk hoofdstuk begint met een soort inleiding op de te bespreken Bijbelverzen. Af en toe brengt de schrijver ook persoonlijke herinneringen in. Alles bij elkaar maakt dit deze uitleg tot een mooi en goed te lezen uitleg van dit bijzondere Bijbelboek.

**BEWAAR UW HART – TROUW BLIJVEN AAN DE LIEFDE TOT GOD, DOOR JOHN FLAVEL, UITG. DE BANIER, APeldoORN, 2023; ISBN 9789087189679; 168 BLZ; € 18,95 (E-BOOK: ISBN 9789087189884; € 14,49)**

De puritein John Flavel (1628-1691) mediteert in dit boek ruim 140 bladzijden lang over de Bijbeltekst Spreuken 4: 23: 'Behoed uw hart boven al wat te bewaren is, want daaruit zijn de uitgangen des levens' (SV). Hij legt uit waarom dit zo belangrijk is en bij welke gelegenheden dit vooral van belang is. Hij noemt er 12 waaronder tijden van voor- en tegen spoed, maar ook tijden van twijfel en lijden. Hij sluit het laatste hoofdstuk af met een toepassing en oproep. Het komt aan op 'trouw blijven aan de liefde tot God'.





OM OVER NA TE DENKEN

# Rustend genieten

## Augustinus over tijdsbesteding

Door: Hans Alderliesten, Gouda

**Eén van de meest gehoorde antwoorden op de vraag hoe het gaat, luidt: 'druk'. Wie niet druk is, telt niet mee. We worden aldoor bestookt met informatie en onze zintuigen worden op allerlei manieren geprikkeld. Het lijkt nergens meer écht stil te zijn. Hoe komen we tot rust? Wat is er nodig om balans te ervaren in je hectische bestaan?**

Het is misschien verwonderlijk om voor een antwoord op deze vraag bij kerkvader-filosoof Augustinus te rade te gaan. Augustinus was een druk bezet man. Naast zijn werk als bisschop, was Augustinus drukbezet met rechtspraak en het voeren van theologische debatten. Augustinus was zelden alleen – op cruciale

punten in zijn leven weet hij zich omringd door mensen, soms zijn moeder, dan weer een vriend of collega-bisschop of broeder uit de leefgemeenschap. Augustinus houdt er een relationeel mensbeeld op na. We zijn, zo is zijn diepe overtuiging, niet alleen op de wereld; juist in de interactie met anderen kom ik zelf tot mijn bestemming.

### SAMEN

Op de vraag hoe je je tijd het beste kunt besteden, zou één van Augustinus antwoorden luiden: in gemeenschap met anderen. Niet voor niets benadrukt hij aan de kloosterlingen, nog voordat hij overgaat tot allerlei praktische aanwijzingen hoe ze het leven in het klooster moeten vormgeven, dat ze



samen onderweg zijn naar Gods Toekomst. Het onderweg zijn is een centraal motief in Augustinus denken. We zijn pelgrims: dit is niet ons thuis, we leven hier 'in den vreemde'. Juist omdat we onderweg zijn, moeten we elkaar ondersteunen, stimuleren en bemoedigen. Op weg naar de eeuwige stad komen we allerlei gevaren en beproevingen tegen, waar we de hulp van een ander goed bij kunnen gebruiken.

## RUST

Voor een goede tijdsbesteding is de middelmaat belangrijk. Augustinus is een man van het midden. Niet het grijze, saaie midden, waarin alles reliëfloos is geworden, maar juist in de spanning tussen tekort en teveel. Augustinus aanpak geeft antwoord. Wie teveel te doen heeft, te druk is, maar ook degene die te weinig te doen heeft, bevindt zich op glad ijs: Augustinus zou het als een

gebrek aanduiden wanneer je agenda te leeg of juist te vol is. Daarom: ruimte voor werk, ruimte voor rust. Daarbij dient te worden opgemerkt dat rusten volgens Augustinus geen passiviteit is, maar juist een activiteit. God rustte na Zijn Scheppingswerk, niet omdat Hij moe was, maar omdat Hij van het goede – dat Hij Zelf geschapen had - wilde genieten. Wie echt rust, geniet. Wie niet geniet, die rust ook niet.

## VERBINDING

Om écht tot rust te komen, is het volgens Augustinus belangrijk om in een goede verhouding tot de Schepper en het geschapene te staan. Wij zijn tot God geschapen, zo luidt de opening van de Confessiones. Dát is het doel en de richting van ons leven. Vanuit de verticale verbinding met de Schepper, ontstaat ook de horizontale verbinding met

alles wat de Schepper geeft. 'Je kunt beter een boom in je tuin hebben en daar niet alles vanaf weten, maar toch de Schepper ervoor danken, dan dat je alles over die boom weet, maar de Schepper vergeet.' [Cf. Conf. V, 4, 7].

Besef over wie God is, wat God geeft, wie ik ben en hoe ik mij verhoud tot datgene wat ik om mij heen zie, is onmisbaar om een dankbaar leven te leiden. Dat betekent dat we, in navolging van Augustinus, vragen stellen aan onszelf, reflecteren op wat we om ons heen zien en vooral onze zonden belijden voor het aangezicht van deze Goede God en Hem danken voor alles wat we uit Zijn Hand ontvangen. Hij die boven de tijd staat, schenkt ons in die tijd het perspectief op de eeuwigheid – en dan zal niemand meer druk of werkloos zijn, maar eeuwig genieten van het goede, ware en het schone. ■

Hans Alderliesten is werkzaam bij kennisinstituut MOVISIE en doet promotieonderzoek naar Augustinus aan de EUR.

## LEESTIPS





# Impressie van de Huishoudelijke Vergadering

Door: ds. J. van Dijk

**Op zaterdag 22 april jl. werd de huishoudelijke vergadering gehouden van onze Mannenbond. De opening van ds. J.H. Lammers sloot aan bij het jaarthema: 'Niet wandelen naar het vlees, maar naar de Geest (Romeinen 8:1).'**

De jaarverslagen van onze secretaris en penningmeester werden goedgekeurd.

Ons vernieuwde blad werd gepresenteerd en aangeboden aan onze voorzitter en dhr. L.H. de Kluijver. Laatstgenoemde gaf een toelichting op de manier waarop hij bezig is ons blad vorm te geven. Drie bestuursleden zijn herkozen voor een periode van drie jaar, ds. J.H. Lammers, ds. E. de Mots en ds. A. Snoek. In de komende tijd zoeken we naar een vervulling van de vacature van tweede secretaris.

Het referaat van deze middag wordt gehouden door ds. J. van Dijk: 'Het nieuwe normaal'. Het witte paard gaat vooraan [Openbaring 6: 1-8]. 'Als je om je heen kijkt, lijkt het



alsof het witte paard hinkend achteraan komt. Toch is dat niet zo. Het witte paard gaat vooraan. Sinds het Pasen is geworden, heeft de Heere Jezus de overwinning behaald. Dat is het nieuwe normaal. De Heere Jezus is door de verkondiging van het Evangelie bezig met een overwinningstocht over de wereld.'

Na de bespreking van enkele vragen wordt deze vergadering beëindigd door ds. H.J.T. Lubbers. 'God is ons ten schild in het strijdperk. Onze koning is van Israëls God gegeven.'

Met deze Psalm op onze lippen gingen we bemoedigd de wereld in.

De lezing van deze middag en het verslag van deze vergadering kunt u vinden op onze website: [www.mannenbond.nl](http://www.mannenbond.nl)





# Ben jij al mankracht?

Door: Leo de Kluijver

**De bijbelstudies in MANkracht zijn ervoor bedoeld om je toe te rusten voor jouw werk in Gods Koninkrijk. Jij werkt zeer waarschijnlijk op een plek waar geen dominees komen. Goed mogelijk zelfs dat jij de enige christen bent in jouw omgeving! Schitterend; dan kan God jou inzetten als mankracht in Zijn Koninkrijk.**

Maar doe je dat werk in eigen mannelijke kracht? Zeker niet! Daarom is het ook belangrijk te weten dat je dit niet alleen doet: de Heere God zet overal mankracht in om Zijn Koninkrijk vol te maken.

Bijzonder dat God daar ons mensen voor wil gebruiken, vind je niet? David verwonderde zich daar in Psalm 8 ook al over: Heere! Wat bijzonder dat u aan de mens gedenkt en dat u mensenzonen bezoekt. U corrigeert hen om ze terug te brengen bij U en om hen in te kunnen zetten in Uw dienst.

De Heere kent ons van binnen en van buiten; Hij gedenkt ons (houdt rekening met onze zwakheden) en zet ons als mankracht in Zijn diens in om anderen te bereiken die Hem nog niet kennen.

Met elkaar. MANkracht heeft daarom ook een gemeenschappelijk karakter: iets om met elkaar te beleven en te delen, om elkaar mee op te scherpen, aan te moedigen en bij te staan. Dus... ben jij al mankracht van de HEERE op jouw woon-/werkplek?

**B**ORGO BV  
autobedrijf



**Bij ons kunt u terecht voor:**

- \* In- en verkoop occasions
- \* APK
- \* Schade
- \* Banden en velgen + opslag
- \* Trekhaak plaatsing
- \* Onderhoud en reparatie
- \* Airco reparatie, onderhoud en diagnose
- \* Uitlijnen en balanceren
- \* Audio visuele producten, inbouw, onderhoud en diagnose
- \* Camperonderhoud
- \* Onderhoud bedrijfswagens

Ook voor (private) lease bent u bij ons op het juiste adres

Kaartenmakerstraat 9 | 2984 CB Ridderkerk | T 0180 397943 | [www.autobedrijfborgo.nl](http://www.autobedrijfborgo.nl)

**Bezoek onze showroom in  
Autopartners De Blaak 2.0**

P.C. Hoofdstraat 14 te Ridderkerk



**HIER HAD**

U w A d  
v e R t e  
n T t i e

**KUNNEN STAAN...**

**Wilt u hier de volgende keer staan?**

Neem contact op met MANkracht en wij regelen dat de door u aangeleverde advertentie hier tegen een schappelijke prijs wordt geplaatst (eenmalig of het hele jaar).

Voor aanmelding of informatie:

**[l.h.dekluijver@hetnet.nl](mailto:l.h.dekluijver@hetnet.nl)**

# Alle roem is uitgesloten

Alle roem is uitgesloten,  
onverdiende zaligheên  
heb ik van mijn God genoten,  
'k roem in vrije gunst alleen!  
Ja, eer ik nog was geboren,  
eer Gods hand, die alles schiep,  
iets uit niets tot aanzijn riep,  
heeft Zijn liefde mij verkoren:  
God is liefd', o eng'lenstem,  
mensentong, verheerlijkt Hem!

Zo, zo lief had God de wereld,  
dat Hij Zijne eigen Zoon  
voor die afgefallen wereld  
overgaf aan smaad en hoon.  
Ja, toen wij nog zondaars waren,  
schonk d' Ontfermer ons gena,  
stierf Zijn Zoon op Golgotha,  
stierf voor ons, die zondaars waren:  
God is liefd', o eng'lenstem,  
mensentong, verheerlijkt Hem!

**Wil je het lied  
beluisteren?  
Scan de QR-code**

